

Rigsdagstidende.

1851. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 78.

Tredie Sæssion.

30te Møde.

Lirsdagen den 25de November.

(Forts.)

Monrad (fortsat): Det var derfor at ønske, at det endelig bestemt og klart fremtraadte: Det og det ønske vi, det og det ville vi sætte igjennem. Jeg troer, som sagt, ikke, at man derved skal omfatte Enkelthederne, de enkelte Detail-Spørgsmaal, det er Noget, som maa beroe paa Underhandlingerne, men jeg troer, at det er nødvendigt, efter at det har vist sig, at det store Konge- og Folke-Program ikke kan gennemføres, at det træder klart og tydeligt frem, hvad det da er, at man forfølger, og hvilke Formaal man har. Saalænge Ministeriet ikke har udtalt sig derom, vil det være idetmindste mig umuligt at give det et Tillidsvotum, hvormegen Højtægtelse og Tillid jeg end kan nære for de enkelte Personligheder.

Finantsministeren: Den ærede Rigsdagsmand sluttede med, at han ikke vilde give Ministeriet noget Tillidsvotum. Jeg svarer dertil: Ministeriet har heller intet Tillidsvotum begjæret; vi have hverken begjæret et Tillids- eller et Mistillidsvotum, hvor lettende det end i mange Maader kunde være for Ministeriet. Der er meget Sandt og Rigtigt i hvad den ærede Rigsdagsmand udtalte, men jeg vilde ønske, at han havde sluttet sit Foredrag med noget nærmere at betegne, at saa ønskeligt det end kan være for Rigsdagen og for hele Folket snart at see en fast og bestemt Bei for Landets fremtidige Udvikling anvist, saa vanskeligt maa det tillige være at betegne denne Bei, saa forsigtigt maa Ministeriet være, saa omstøgtigt maa det være til alle Sider, inden det kommer frem med et aldeles bestemt Forslag i den Henseende. Den ærede Rigsdagsmand er for klartseende til, at han skulde undre sig

over, at Knuden, efter saalænge at være strammet, endeligen er bleven meget vanskeligt at løse. Der er vistnok gjort Alt, hvad der var muligt ikke blot ved Vaabenmagt, men ogsaa ad anden Bei (Nei! Nei!) ogsaa ad anden Bei (Nei! Nei!); at feile er menneskeligt, men der er gjort Saameget som der var muligt, og Historien skal nok engang vise det. Naar man efter flere Aars Forløb kommer til at oversee Enkelthederne, og i dets Sted holde sig til det almindelige Resultat, vil det finde sin Erkjendelse, hvormæget der ogsaa i disse Aar er skeet ad Underhandlingernes Bei. Det vil bedst kunne bedømmes, naar i sin Tid det endelige Resultat foreligger, naar engang Monarchiets Forhold, saavel hvad Arvespørgsmaalet som de øvrige Spørgsmaal angaaer, ere endelig ordnede, og man da sammenligner dette Resultat med det Resultat, man begyndte med i 1848. Førend vi have naaet det Tidspunkt, kan ingen retsfærdig Sammenligning finde Sted; saalænge vi befinde os midt i Forhandlingerne, saalænge vi ligge Dagens Begivenheder saa nær som nu, kunne vi ikke sælde nogen retsfærdig Dom. Det er ikke at bebreide Ministeriet, at det har havt ondt ved at danne sig, har havt ondt ved at omtænke sig, har havt ondt ved for Rigsdagen at fremkomme med et bestemt Forslag om, hvad der under de nærværende Omstændigheder var at gjøre for at løse den saa stærkt strammede Knude. Det havde været en let Sag for Ministeriet at række Haand til Knudens Overhugning; det er en let Sag for Ministeriet at følge Folkestemningen, Folkets Duffe, at træde frem, vove det Iderste, og sætte Alt paa Spil; det vilde ikke umiddelbart medføre noget Ansvar for Ministeriet, det vilde kun i sin Tid medføre et historisk Ansvar. Man behøver ikke her at minde os om det Ansvar, vi bære, vi ere